

Kombinasjonspreparater

Kontraindikasjoner

- Gravid eller ammer (første 6 måneder etter fødsel)
- Etter fødsel
 - Første 3 uker (uten økt risiko for blodpropp)
 - Første 6 uker (med økt risiko for blodpropp)
- BMI > 35
- Alder > 35 år og røyker (eller sluttet å røyke for < 1 år siden)
- BT > 140/90 eller bruker blodtrykksmedisiner
- Hjertesykdom (nå eller tidligere):
 - Iskemisk hjerte- og karsykdom
 - Klaffefeil med komplikasjoner
 - Atrieflimmer
 - Annen medfødt hjertefeil
 - Kardiomyopati med nedsatt hjertefunksjon
- Hjerneslag eller TIA (nå eller tidligere)
- Dyp venetrombose eller lungeemboli (nå eller tidligere)
- Kjent genvariant som gir økt risiko for blodpropp
- Dyp venetrombose eller lungeemboli hos foreldre eller søsken, før fylte 45 år
- Brystkreft (nå eller tidligere)
- Migrene:
 - **med** aura, uansett alder
 - **uten** aura og alder > 35 år
- Alvorlig leversykdom: leverkreft, dekompensert levercirrhose eller hepatocellulært adenom
- Galleveissykdom med symptomer (eller under behandling for galleveissykdom)
- Diabetes med varighet > 20 år eller med komplikasjoner (nyresykdom, nevropati, retinopati)
- SLE (systemisk lupus erythematosus) med positive antifosfolipid antistoffer

Mulige kontraindikasjoner – hos pasienter med økt risiko for hjerte- og karsykdom

Pasienter med flere risikofaktorer for hjerte og karsykdom må man individuelt vurdere om man skal gi kombinasjonspreparater. Ingen av punktene nedenfor er kontraindikasjoner alene. Har pasienten høy risiko må de informeres og gis tilbud om et gestagenpreparat eller kobberspiral.

- Alder > 35 år
- Røyker (eller < 1 år siden røykeslutt)
- BMI > 30
- Diabetes
- Hyperlipidemi
- Økt opphopning av hjerte- og karsykdommer (som hjerneslag og hjerteinfarkt) hos foreldre eller søsken

Medikamenter/naturlegemidler

- Pasienten bruker levotyrosin mot hypotyreose (lavt stoffskifte). Gi info: Pasienter som bruker levotyrosin kan få symptomer på hypotyreose i en tid etter oppstart med kombinasjonspreparat. Ofte stabiliserer dette seg i løpet av 3 måneder, men noen vil ha behov for å øke dosen av levotyrosin. Anbefal kontroll av stoffskiftet, tidligst 12 uker etter oppstart.
- Pasienten har diabetes og bruker insulin. Gi info: Samtidig bruk av kombinasjonspreparater og insulin hos pasienter med diabetes vil ofte føre til et økt insulinbehov. Anbefal kvinnen å følge opp med blodsuktermålinger.
- Pasienten bør ikke starte med kombinasjonspreparat ved bruk av én eller flere av følgende naturlegemidler eller medikamenter som kan gi betydelig nedsatt effekt av prevensjonsmiddelet:
 - Johannesurt
 - Antiepileptika/antikonvulsiva: fenytoin, karbamazepin, bapiturater, primidon, topiramet, okskarbazepin, perampanel, eslikarbazepinacetat og lamotrigin.
 - Antibiotika: rifampicin og rifabutin
 - Antivirus: ritonavir.

Øvrige ikke-enzyminduserende medikamenter, inkludert alle antibiotika og midler mot sopp, parasitter og virus, vil ikke nedsette effekten av kombinasjonspreparater, så lenge de ikke medfører langvarig oppkast og diaré hos pasienter som tar p-piller.

NB! Pasienter som får hiv-behandling bør få utskrevet prevensjon i samarbeid med infeksjonsmedisiner.

Kartlegg graviditetsrisiko dersom pasienten ikke bruker prevensjon eller nylig har hatt prevensjonssvikt

Har pasienten brukt nødprevensjon de siste 2 månedene?

NEI (ikke brukt nødprevensjon)

Dato for første dag i siste mens: _____

Samleie uten kondom etter denne datoen?

NEI: start med prevensjon

JA: start med prevensjon, gravitest 3 uker etter siste ubeskytta samleie.

JA (brukt nødprevensjon og har tatt Ellaone de siste 5 døgn)

• Vent 5 døgn fra inntak av Ellaone før oppstart med prevensjon

• Gravitest 3 uker etter siste ubeskytta samleie

JA (brukt nødprevensjon men har ikke tatt Ellaone de siste 5 døgn)

Hatt samleie uten kondom siste 3 uker?

JA: start med prevensjon, gravitest 3 uker etter siste ubeskytta samleie

NEI: ta en gravitest i dag. Om testen er negativ: start med prevensjon

Informasjon

- Pasienten er gitt informasjon om bruk, vanligste bivirkninger og om alvorlige komplikasjoner som blodpropp, lungeemboli og hjerneslag.

Blodtrykk: _____ / _____

Navn
Dato

Fødselsdato
Helsepersonell